

[Finansministeren.]

Fodgængerne betragtes ofte som nogle ubehagelige og ret unyttige Væsener, naar de færdes paa en Landevej.

For at kunne gennemføre noget i den Henseende maa der naturligvis fremskaffes Midler, og det er Regeringens Hensigt at søge at fremskaffe Midler, som gennem Amtet og Kommuner kan nyttiggøres i de nærmeste Aar til saadanne Vejarbejder og nyttiggøres paa saadan Maade, at de saa vidt muligt kommer til at bidrage til Arbejdsløshedens Formindskelse, navnlig paa de Tider af Aaret, hvor Arbejdsløsheden er særlig stor.

Selv om man nu paa dette Omraade og ogsaa paa andre Omraader søger at imødegaa Arbejdsløsheden paa den bedste Maade ved at fremskaffe forøget Beskæftigelse, maa man være klar over, at der bliver et Problem tilbage, og det er: at skaffe de Mennesker Underhold, som ikke kan faa Arbejde. Her ligger der en Opgave, som den tidligere Regering i høj Grad forsømte, og som den nuværende Regering naturligvis vil tage op. Arbejdsløsheden er en Landsulykke i sig selv, men endnu større bliver denne Landsulykke, hvis store Dele af Befolkningen trues med Undergang, økonomisk og moralsk set, fordi Arbejdsløsheden hænger.

Regeringen vil, som Statsministeren nævnte i Gaar, straks fremsætte Forslag om Lovgivning paa dette Omraade saavel som Forslag om Forbedring af Sociallovgivningen paa enkelte andre Omraader. Finansielt set vil de hermed forbundne Udgifter blive imødegaaet ved det økonomiske Resultat, som kan ventes gennem Ophævelsen af Loven om Nedsættelse af Formueskatten og Selskabsskatten. Disse to Spørgsmaal, den nødvendige Forbedring af den sociale Lovgivning og Fremskaffelse af Midler dertil ved den nævnte Formueskattelovs Ophævelse, hører sammen som to Sider af samme Sag. Den tidligere Regering forrinde Sociallovgivningen til gode for Formuebesidderne, den nuværende Regering maa søge at rette paa den derved tilvejebragte Uretfærdighed.

Jeg nævnte før, at jeg vilde gøre nogle yderligere Bemærkninger om Forholdet mellem Staten og Nationalbanken. Den Overenskomst angaaende Valutasituationen, som blev afsluttet i Begyndelsen af 1925 og senere udvidet til at omfatte de fire næste Regnskabsaar, er nu udløbet, og Opgørelse mellem Nationalbanken og Staten har fundet Sted. Opgørelsen er foregaaet saaledes, at Staten har faaet Dækning for sine Tab saavel ved Egaliseringsfonden som ved Ud-

førsel af Skillemønt til Sverige. Under Forhandlingerne om Overenskomstens Opgørelse blev der af Regeringen fremdraget betydningsfulde Spørgsmaal angaaende det fremtidige Forhold mellem Banken og Staten.

Disse Spørgsmaal blev fremdraget fra Regeringens Side ud fra det Synspunkt, at Staten maatte have væsentlige Krav paa Nationalbanken, naar der blev taget Hensyn til, hvad der var sket under Krigen og i Efterkrigsaaene, og naar der blev taget Hensyn til den særlig gunstige økonomiske Stilling, som Nationalbanken nu har. Ingen vil kunne nægte, at Lovgivningen paa afgørende Punkter beskyttede Nationalbankens økonomiske Interesser under Krigen og i Aarene efter Krigen. Ganske vist kan man sige, at mange af de Foranstaltninger, som foretoges, ogsaa maatte foretages i Landets Interesse, men Kendsgerningerne er, at Staten har hjulpet Nationalbanken til at gennemleve de vanskelige Tider, og at Nationalbanken er gaaet ud af disse vanskelige Tider med saa betydelige økonomiske Reserver, at man maa spørge sig selv, om disse saaledes tilvejebragte Midler alene skal komme Bankens private Aktionærer til gode, eller om det offentlige har et vist Krav paa en Del deraf.

Alene den Omstændighed, at Nationalbankens faste Afgift til Staten stadig kun er 750 000 Kr. aarlig — det samme Beløb, som blev fastsat en Gang før Krigen —, viser, hvorledes Statens Stilling er gaaet tilbage. Det er givet, at de 750 000 Kr. ikke nu har den samme Værdi, som de havde tidligere, men en langt ringere Værdi, og der er givet, at Nationalbankens Fortjeneste paa Grund af det højere Beløb, som den nu kan udstede Sedler for, maa være væsentligt højere, end den var tidligere. I den Redegørelse, som Professor Axel Nielsen og Professor Henry Ussing afgav i 1926 angaaende Valutaforholdene, blev det da ogsaa fremhævet af begge Forfattere, at der maatte være et Krav fra Statens Side overfor Banken med Hensyn til at faa denne Afgift bragt i Overensstemmelse med det forandrede Prisniveau.

Som bekendt udløber Nationalbankens Oktroj 1938, og inden den Tid skal der saaledes tages Stilling til Spørgsmaalet om, hvem der fremtidig skal have Seddeludstedelsesret i Danmark. Det er muligt, at de private Aktionærer i Banken for Tiden ræsonnerer som saa, at de rimeligvis kun har 8 Aar tilbage af deres Monopol, og at det derfor gælder om at udnytte dette Monopol saa kraftigt som muligt i de tilbage-